

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon Br. 04/L-135

O NAUČNO ISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI

Skupština Republike Kosova

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja:

ZAKON O NAUČNO ISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI

POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE

Član 1
Ciljevi zakona

Ovim zakonom regulišu se: osnivanje, delatnost, orgnaizovanje, upravljanje, prava i obaveze naučnih i istraživačkih radnika u ovoj delatnosti, položaj Nacionalnog saveta za nauku, usvajanje i sprovođenje Nacionalnog programa nauke, osnove finansiranja naučno-istraživačkih delatnosti kao i ostala pitanja u vezi naučno-istraživačkih delatnosti na Kosovu.

Član 2
Naučno - istraživačka delatnost

1.Naučno - istraživačka delatnost je od posebnog državnog javnog interesa i sastavni deo međunarodne naučne oblasti.

2.Naučno-istraživačka delatnost je sistematsko istraživački rad koji se vrši u cilju istraživanja i razvoja novih saznanja, njihovo korišćenje i primena u praksi.

3.Naučno-istraživačka delatnost, transfer znanja tehnologije i inovacije obuhvata:

3.1.naučna i razvojna istraživanja i objavljivanje njihovog razvoja;

3.2.osposobljavanje kadra za naučne istraživačke i razvojne delatnosti;

3.3.transfer znanja i tehnologije;

3.4.priznanje i promovisanje inovacije što proizilazi kao rezultat naučnih istraživanja;

3.5.izgradnja i održavanje naučni-istraživačke infrastrukture koja pomaže ekonomskom, tehnološkom, kulturnom i socijalnom unapređivanju države.

Član 3 **Definicije**

1.Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1.1.**Osposobljavanje kadra za naučno istraživački rad** – uključivanje u metodologiju i tehniku naučno-istraživačkog rada studenata nivoa master i doktorature, pripremu i odbranu diplomskog rada mastera i teza doktoratura i post-doktoralnih studija za dalje naučno usavršavanje u zemlji i svetu.

1.2.**Naučno istraživačka infrastruktura** – obuhvaća objekte, opremu i potrebne usluge za naučno istraživačku delatnost kao što su: laboratorije, biblioteke, informativna tehnologija, naučni časopisi, arhivi i svi ostali izvori sa naučnim sadržajem.

1.3.**Transfer tehnologije i znanja** - prenošenje prava na imovinu ili pravo na korišćenje jednog dela ili celine jedne tehnologije ili ideje od stranke koja ima pravo da izvrši transfer ove vrste tehnologije ili znanja.

1.4. **Inovacije** - otkrića ili naučni izumi koji vode do novog proizvoda, procesa ili tehnologije sa jedinstvenim karakteristikama, stvorenih na osnovu ličnih ili ekipni naučnih dostignuća.

1.5. **Naučno istraživanje i eksperimentalni rad** – čini osu stvaralačkih aktivosti koje se preduzimaju u cilju razvoja novih saznanja, njihovog korišćenja i sprovođenja u praksi.

1.6.**Bazično istraživanje** – obuhvaća teoretski i eksperimentalni rad koji je preduzet uglavnom u cilju postizanja novih saznanja od interesa sa fundamentalnog aspekta određenih fenomena.

1.7. **Primenjena istraživanja** – obuhvaćaju stvaralački rad zasnovan na rezultatima fundamentalnih istraživanja koja se preduzima za rešavanje određenih praktičnih pitanja.

1.8. **Industrijsko istraživanje** – planirano istraživanje s ciljem usvajanja novih znanja i sposobnosti za razvoj proizvoda, procesa ili novih usluga kako bi se postiglo osetljivo poboljšanje proizvoda, procesa ili postojećih usluga.

1.9. **Ekperimentalni razvoj** – sistematski rad na osnovu postojećih znanja stečenih praktičnim ili istraživačkom iskustvom, koje se koristi za proizvodnju proizvoda, opreme ili ostalih materijala.

1.10. **Istraživačka organizacija** - ekonomska jedinica kao što je univerzitet ili istraživački institut, ne zavisno od njihovog zakonskog statusa, čije glavni cilj obavljanje osnovnih istraživanja, industrijskih istraživanja ili eksperimentalni razvoj da bi širili njihove rezultate uz pomoć nastave ili publikacija.

1.11. **Nacionalni Program Nauke** - osnovni naučni dokument usvojen od Skupštine Kosova na predlog Vlade.

1.12. **Nacionalni Savet za Nauku** – organ koji se formira od Skupštine na predlog Vlade, koji ima za cilj razvoj naučne – istraživačke delatnosti na Kosovu.

1.13. **Državna Agencija za Naučna Istraživanja** - nezavisna institucija koju formira Vlada i misija joj je podrška, monitorisanje i ocena programa naučnih projekata;

1.14. **Ministarstvo** - dotično Ministarstvo za nauku.

POGLAVLJE II POSEBNE ODREDBE

Član 4 Principi i objektivni

1. Načelna uputstva za podršku nauci i istraživanjima za organizovanje naučnih institucija su:

1.1. sloboda obavljanja naučne delatnosti i akademskog predavanja;

1.2. značaj istraživanja i nauke, tehnologije i inovacije za društvo i privredu;

1.3. istraživačka saradnja između univerziteta i ne-univerzitetske institucije;

1.4. saradnja između države i drugih institucija regulisane zakonom;

1.5. istraživačka međunarodna saradnja, naročito u Evropi;

1.6. obezbeđivanje adekvatnih sredstava za nauku i istraživanje, tehnologiju i inovacije;

1.7. ravnopravni tretman muškaraca i žena;

1.8. sistematsko korišćenje vrednovanja i monitoring programa, instrumente inicijativa i istraživačke mere i tehnološkog razvoja;

1.9. javni rad za državni interes;

1.10. etika odgovornosti naučnog radnika i istraživača za njegove rezultate rada;

1.11. pažnja za zaštitu životne sredine i kulturnog nasleđa.

2. Ciljevi za podršku nauci i istraživanjima, tehnologiji i inovacijama kao i za organizovanje nauke i istraživanja su:

2.1. da proširi i produbljuje naučna saznanja;

2.2. da podrži razvoj ljudskog resursa u nauci i istraživanju u univerzitetskim i neuniverzitetskim institucijama, naročito mlade istraživače;

2.3. da stimuliše povećanje aktivnosti razvoja istraživanja i tehnologije preduzeća, univerzitetski i ne univerzitetski istraživačkih institucija;

2.4. da poveća saradnju između preduzeća i univerzitetski i ne univerzitetski istraživačkih institucija;

2.5. da vidno doprinosi razvoju privrede Kosova, intenzivirajući naučna istraživanja i povećavajući kvalitet i efikasnost širenja stečenih rezultata, poštujući istovremeno društvene vrednosti i zaštitu životne sredine.

Član 5

Finansiranje naučno-istraživačke delatnosti

1. Za obezbeđivanje potrebne uslove i sredstva za naučno-istraživačku delatnost, Vlada Republike Kosova izdvaja nula sedam odsto (0.7%) od godišnjeg državnog budžeta. Ova sredstva se koriste u cilju finansiranja:

1.1. aktivnosti za osnovna istraživanja, aplikovanih istraživanja, tehnološki razvoj i inovacije koje su povezane sa gore navedenim aktivnostima, Republika Kosova obezbeđuje adekvatna sredstva za adekvatne aktivnosti koje slede;

1.2. aktivnosti u oblast osnovnih istraživanja i aplikovanih istraživanja koja su kvalifikovana kao prava pod mehanizmima pred-vrednovanje, a naročito vrednovanje, veštačenje i eksterno vrednovanje izabrane komisije za kvalifikaciju;

1.3. aktivnosti u stvaranju, razvoju i održavanju naučne infrastrukture;

1.4.aktivnost u sistematskoj zaštiti i raspodeli rezultata aktivnosti osnovnih istraživanja i aplikacionih, kao što su naučne konferencije, publikacije i drugi oblici dokumentovanja;

1.5.aktivnosti u razvoj ljudskih resursa u oblasti nauke i istraživanje, tehnologije i inovacije;

1.6.aktivnosti u razvoj tehnologije ili inovacije, na osnovu dopunske aktivnosti osnovnih i aplikativnih istraživanja;

1.7.aktivnosti u transferisanju istraživačkih, razvojnih i inovativnih rezultata u pilot projektima i one demonstrirane;

1.8. fizibilne tehničke studije;

1.9.tehnološki transfer;

1.10.pomoć za industrijske troškove prava na imovinu za srednja i mala preduzeća;

1.11.pomoć za nova inovativna preduzeća;

1.12.pomoć za proces organizativne i inovativne usluge;

1.13.pomoć za inovativne usluge i uputstva za usluge inovativne podrške (obuhvata osnivanje, razvoj i održavanje duboko tehnoloških inkubatore biznisa, predstavlja naučno-tehnološke parkove kao i slična preduzeća;

1.14.pomoć za kredite kvalifikovanih osoblja;

1.15.pomoć za inovativne grupe;

1.16.relevantni programi za istraživanje i razvoj kao i istovremeno gore navedene adekvatne komplementarno mere, mogu se koristiti istovremeno i za učešće u Evropske i međunarodne inicijative;

1.17.realizacija Nacionalnog programa za nauku;

1.18.objavljivanje naučnih dostignuća;

1.19.podrška naučnim i istraživačkom radnicima kako bi se bavili naučno istraživačkim i obrazovnim radom.

2.Državni budžet za naučno-istraživačku delatnost je posebna budžetska linija.

Član 6

Nosioci naučno-istraživačke delatnosti

1.Naučno istraživačku-delatnost primenjuju pravna i fizička lica koja ispunjavaju uslove prema ovom zakonu.

2.Naučno-istraživački rad primenjuju naučni radnici i istraživači koji imaju adekvatna naučna istraživačka zvanja ili relevantno akademsko obrazovanje.

Član 7

Pravna i fizička naučno-istraživačka lica

1.Naučno istraživačku delatnost primenjuju naučne institucije u svojstvu pravno naučno-istraživačkih subjekta.

2.Pravna naučno-istraživačka lica su:

2.1.Akademija Nauke i Umetnosti Kosova;

2.2.Univerziteti;

2.3.Albanološki Institut;

2.4.Institut za Istoriju;

2.5.Ostale naučno-istraživačke i visoko obrazovne institucije.

3.Ostala pravna lica mogu se baviti naučno istraživačkim radom, ako ispunjavaju uslove definisane ovim zakonom i ako dobijaju licencu od dotičnog Ministarstva za nauku.

4.Fizička lica koji nisu radnici naučno-istraživačkih institucija, smatraju se za naučno-istraživačko osoblje u koliko se bave ovom delatnošću i njihovim radom ispunjavaju uslove vrednovanja (naučne radove, publikacije, rezultate itd) i određenog gradiranja za naučne radnike u naučnim institucijama.

Član 8

Naučno istraživačke institucije

Naučno istraživačke institucije se osnivaju od pravnih i fizičkih, domaćih i stranih lica na osnovu uslova predviđenih ovim Zakonom.

Član 9

Akademija Nauke i Umetnosti Kosova

Akademija znanosti i umetnosti Kosova, obavlja naučno istraživačke delatnosti na osnovu ovog i Zakon o akademiji Nauka i Umetnosti Kosova.

Član 10

Univerziteti

1. Univerziteti su visoko obrazovne institucije koje naučno-istraživačku i obrazovno delatnost primenjuju na osnovu zakona za visoko obrazovanje i ovog zakona.

2. Univerziteti, u okviru fakulteta i programa studije, mogu osnovati institute ili druge naučno-istraživačke jedinice utvrđene njihovim Statutom.

Član 11 Instituti

Naučno-istraživački instituti su nezavisne naučne javne institucije, dok oni koji se formiraju u okviru institucije za visoko školovanje su naučno-istraživački instituti u sastavu ovih institucija.

Član 12 Saradnja

Naučno istraživačke institucije i institucije visokog obrazovanja sarađuju u cilju prikupljanja i korišćenja iskustava naučno istraživačkog i obrazovnog rada kao i korišćenja međusobnih iskustava za multi-disciplinarna istraživanja.

Član 13 Osnivanje instituta

1. Institut može osnovati pravni ili fizički subjekat domaći ili strani na osnovu uslova predviđeni ovim zakonom.

2. Za obavljanje naučnih istraživanja od javnog interesa, dotično Ministarstvo za nauku formira javne naučne institute.

3. Javni naučno istraživački instituti osniva se na osnovu odredaba ovoga zakona.

4. Privatni instituti formiraju se odlukom osnivača na način određen odredbama ovoga zakona.

5. Licencu za primenjivanje naučno-istraživačke delatnosti naučno-istraživačkih instituta izdaje dotično Ministarstvo za nauku.

Član 14 Delatnost instituta

1. Naučno istraživački institut ima ovu delatnost:

1.1. primenjuje naučno-istraživačku delatnost;

1.2. stara se za povećanje naučno-istraživačkih kapaciteta;

1.3. organizuje i unapređuje delatnost u oblasti naučno - istraživačkog objavljivanja i informisanja;

- 1.4. saraduje sa domaćim i svetskim naučno istraživačkim institucijama;
  - 1.5. angažuje se u naučno istraživačkoj delatnosti, u skladu sa prioritetima Nacionalnog naučnog programa uz recipročnu saradnju sa ostalim institucijama;
  - 1.6. primenjuje rezultate naučnih istraživanja kao meru za povećanje konkurentne sposobnosti privrede na Kosovu;
  - 1.7. bavi se promovisanje transfera novih tehnologija na osnovu naučnih dostignuća;
  - 1.8. bavi se promovisanjem integracije naučnog sistema Kosova u Evropskim prostorima naučnih istraživanja (ERA);
  - 1.9. bavi se povezivanjem nauke i visokog obrazovanja pomoću saradnje sa univerzitetima i drugim visoko obrazovnim institucijama;
  - 1.10. saopštava dotičnu Ministarstvo za nauku u vezi aktivnosti i preduzetih mera povodom internacionalizacije njihove naučne delatnosti;
2. Naučno-istraživačka delatnost instituta sastoji se od osnovne delatnosti, predviđena aktom zasnivanja, sa ugovorenom delatnošću kao i sa delatnosti koje proizilaze kao rezultat dobijenih projekata na osnovu konkurisanja u zemlji ili u inostranstvu.
  3. Naučni javni instituti njihovim projektima pružaju izbor od opšteg državnog interesa.
  4. Aktivnosti prihvatljivi privatnih naučno-istraživačkih instituta regulišu se sa njihovim aktima zasnivanja i sa odredbama ovoga zakona.

Član 15

Drugi pravni i fizički subjekti

1. Domaći ili strani subjekti pravni i fizička lica mogu da formiraju institucije za primenu naučne-istraživačke delatnosti na osnovu odredaba ovog zakona.
2. Druga pravna lica angažovana na naučno-istraživačkim delatnostima dobijaju status naučno-istraživačko pravno lice prilikom registracije u registar.

Član 16

Objavljivanje podataka

1. Naučno-istraživačka pravna lica imaju za obavezu da objave na njihovoj internet stranici ili na neki drugi način da stave na raspolaganju javnostima sve normative akte i relevantne informacije u vezi njihove institucije, kao što sledi:
  - 1.1. zakon, statut i druge opšte akte;

- 1.2.strategiju naučnog razvoja pravnog lica;
  - 1.3.strukturu naučnih radna mesta i dr.;
  - 1.4.informaciju za članove organa naučni pravnih lica i vremensko trajanje njihovog mandata;
  - 1.5. pravila i procedure koje regulišu funkcionisanje zakonodavnih organa naučna pravna lica;
  - 1.6.rezultati interne i eksterne kontrole za obezbeđivanje kvaliteta i njegovo poboljšanje u skladu sa zakonskim dokumentima koji regulišu kvalitet u oblasti nauke i visokog obrazovanja;
  - 1.7.etički kodeks;
  - 1.8.ostali akti predviđeni aktom subjekata naučne delatnosti.
2. Naučno javni instituti treba da objave na njihovoj stranici i dole navedene informacije:
- 2.1. izveštaj toka aktivnosti i naučno-istraživačkih projekata;
  - 2.2. posebne programske ugovore potpisane sa dotičnim ministarstvom za nauku;
  - 2.3.dokument o kategoriji javnog naučno-istraživačkog instituta u skladu sa usvojenom odlukom od dotičnog ministarstva za nauku;
  - 2.4.listu naučnih radnika i stranih istraživača;
  - 2.5.ostale informacije koje proizilaze iz opšte akte i iz razvojne strategije javnih naučno-istraživačkih instituta.

Član 17 **Strategija razvoja**

- 1.Pravna naučna i istraživačka lica koja se finansiraju državnim budžetom moraju imati plan zadataka za naučno istraživačku delatnost i strategiju razvoja koja treba da sadrži:
- 1.1.oblasti naučne delatnosti prema Nacionalnog programa nauke;
  - 1.2.vrsta naučnih istraživanja;
  - 1.3.plan objektivna za tro- (3) godišnji period;
  - 1.4.dugoročne težnje za šesto- (6) godišnji period;
  - 1.5.mere i rokovi za postizanje ciljeva;
  - 1.6.mere saradnje sa javnim sektorima ili ekonomije;

- 1.7.plan za razvoj ljudskih resursa u nauci;
- 1.8.plan razvoja naučne infrastrukture;
- 1.9.plan naučne i tehničke delatnosti za sticanje konkurentne tenderske i druge prihode;
- 1.10. javna prezentacija i primenjivanje rezultata naučne delatnosti ekonomije i druge relevantne sektore za društvo;
- 1.11.plan saradnje sa univerzitetima i drugim naučno-istraživačkim i visoko obrazovnim institucijama;
- 1.12.druga relevantna pitanja za specifične naučno-istraživačke aktivnosti pravnih naučno-istraživačkih subjekata.

Član 18

Uslovi za osnivanje instituta

1.Naučno-istraživački instituti se formiraju i primenjuju naučno-istraživačku delatnost u koliko ispune sledeće uslove:

- 1.1.da ima dugoročni program naučno istraživačke delatnosti;
- 1.2.da ima najmanje sedam (7) naučno i istraživačka radnika u stalni radni odnos na neodređeno vreme, od koje, najmanje troje (3) da imaju zvanje doktora nauke;
- 1.3.da obezbedi lokaciju i opremu;
- 1.4.da poseduje naučno informativnu dokumentaciju;
- 1.5.da ispuni i druge uslove utvrđene zakonom.

2.Na osnovu zahteva dotičnog Ministarstva za nauku, u vezi ispunjavanja uslova iz stava 1 ovoga člana, Nacionalni naučni savet daje procenu u vezi ispunjavanja uslova za osnivanje, organizovanje i razvoj naučno-istraživačke delatnosti institute.

3.Nacionalni Naučni Savet je obavezan da vrednovanje iz stava 2 ovoga člana dostavi dotičnom Ministarstvu za nauku u roku od dva (2) meseca od dostavljanje zahteva za registraciju.

Član 19

Licenciranje

1.Naučnim institutima koji ispunjavaju uslove iz ovoga zakona, dotično Ministarstvo za nauku izdaje licencu za otpočinjanje delatnosti i vrši njegovu registraciju.

2.Proceduru registracije i licenciranje utvrđuje dotično Ministarstvo za nauku sa podzakonskim aktima.

3.Naučni javni i privatni instituti mogu početi sa primenom njihove delatnosti od momenta njihove registracije.

Član 20

Delatnost u vanrednim situacijama

1.U vanrednim okolnostima okupacije, neposredno ugroženi od rata ili ratne situacije, rad i delatnost naučno-istraživačkih instituta može se odvijati i u drugim uslovima predviđene ovim zakonom.

2.Dotično Ministarstvo za nauku podzakonskim aktima utvrđuje uslove iz stava 1 ovoga člana.

Član 21

Organizovanje i upravljanje

1.Unutrašnje organizovanje instituta utvrđuje se statutom u skladu sa zakonom.

2.Mera za upravljanje i administraciju javnim naučno-istraživačkim institutom utvrđuje se usvojenim statutom od strane upravnog saveta uz prethodnu saglasnost dotičnog Ministarstva za nauku.

3.Saglasnost za usvajanje statuta dotičnog ministarstva za nauku treba da izda u roku od šezdeset (60) dana, dok njegovo usvajanje od strane upravnog odbora treba da bude najkasnije trideset (30) dana nakon dobijanje saglasnosti.

Član 22

Upravni organi instituta

1.Organi javnog instituta su:

1.1. Upravni savet;

1.2. Naučni savet;

1.3. Direktori.

2. Upravni organi privatnih instituta utvrđuju se na osnovu zakona o osnivanju privatnih preduzeća dok njihovi profesionalni i naučni organi formiraju se na osnovu ovog zakona.

Član 23

Upravni savet

1.Upravni savet je kolegijalni organ upravljanja instituta.

- 2.Savet sačinjavaju rukovodioci posebnih jedinica instituta, njime rukovodi direktor instituta.
- 3.Upravne odbore javnih institucija čine po pet (5) članova.
- 4.Dotično Ministarstvo za nauku imenuje dva (2) članova Upravnog odbora koji imaju naučna zvanja.
- 5.Upravni savet donosi statut i akte za organizovanje rada i stvaranje uslova za razvoj naučno-istraživačke delatnosti.

Član 24 **Naučni savet**

- 1.Naučni savet je profesionalni organ instituta koji:
  - 1.1. razmatra i donosi odluke za naučna i profesionalna pitanja;
  - 1.2. predlaže kandidate za direktor instituta;
  - 1.3.nadgleda procedure izbora naučna i istraživačka zvanja;
  - 1.4. vrši i druge poslove u skladu sa statutom instituta i odlukom o njegovom osnivanju.
2. Broj članova, sadržaj i nadležnosti naučnog saveta utvrđuju se statutom.

Član 25 **Izbor direktora**

- 1.Direktor javnog instituta bira se na osnovu javnog konkursa kojeg objavljuje upravni odbor nakon prethodnog informisanja od strane Ministarstva.
- 2.Naučni savet imenuje naučno-profesionalnu komisiju za sprovođenje procedure izbora direktora. Komisija je zadužena da pronalazi koji od kandidata koji su konkurisali ispunjavaju opšte i posebne uslove, u skladu sa zakonom i statutom instituta.
- 3.Komisija, nakon razmatranja dokumentacije kandidata, predstavlja naučnom savetu instituta naučno i profesionalno ocenjivanje za svakog predstavljenog kandidata, kao i daje svoje predloge koji od njih najbolje ispunjava uslove za izbor direktora instituta.
- 4.Na osnovu ove procene, naučni savet instituta predlaže upravnom savetu kandidate za direktora instituta.
- 5.Direktora instituta bira i razrešava upravni savet na osnovu predloga naučnog saveta instituta.

6. Dotično Ministarstvo za nauku ima pravo da revidira ili poništi odluku upravnog saveta kada pronalazi da su prekršene zakonske odredbe za imenovanje ili razrešenj direktora instituta.

7. Direktora instituta koji deluje u okviru institucije visokog obrazovanja, prema uslovima i proceduri utvrđene statutom, imenuje i razrešava osnivać.

Član 26 Nadležnosti

1. Direktor ima ove nadležnosti:

- 1.1. rukovodi i predstavlja institut i odgovoran je o zakonitosti delovanja instituta;
- 1.2. upravlja naučnim savetom;
- 1.3. organizuje rad i delovanje instituta;
- 1.4. donosi akt za sistematizaciju radnih mesta prema predlogu naučnog saveta;
- 1.5. potpisuje radne ugovore sa radnicima instituta;
- 1.6. vrši i druge radnje utvrđene zakonom i statutom instituta.

Član 27 Odgovornost

1. Direktor za svoj rad je odgovoran upravnom savetu u skladu sa odredbama ovog zakona i odredbama statuta instituta.

2. Direktor, najmanje jednom godišnje, podnosi naučnom savetu instituta izveštaj o njegovom radu i delatnosti instituta.

Član 28 Upravljanje privatnih institucija

Odredbe ovog zakona za upravljanje javnih instituta se primenjuju i na upravljanju privatnih instituta, osim odredbe za način izbora, sastava i mandata upravnih organa i rukovodioca.

Član 29 Gubitak naučno-istraživačkog statusa instituta ili drugog pravnog lica

1. Institut ili drugo pravno lice izgubiće naučno-istraživački status ako:

1.1.dotično Ministarstvo za nauku pronalazi da institut ili drugo istraživačko-naučno pravno lice nije ispunio uslove predviđene ovim zakonom, tom prilikom u okviru jedno- (1) godišnjeg roka, primeniće proceduru za ispisivanje naučno-istraživačka pravna i fizička lica;

1.2.ne vrši delatnost za šta je osnovano.

2. Protiv rešenja za ispisivanje, žalba može da se dostavlja Vladi.

3. U vezi odluke za ispis, dotično Ministarstvo za nauku obaveštava osnivača.

Član 30 **Naučni radnici i istraživači**

1. Naučni radnik u naučno istraživačkoj instituciji je konkursom zaposleno lice koja ima zvanje doktora nauka.

2. Istraživac u naučno istraživačkoj instituciji je konkursom zaposleno lice koja ima zvanje magistra ili mastera nauka.

3. Naučno istraživačkim radom, uporedo sa naučnim radnicima, bave se i istraživači, koji prema odredbama ovog zakona, ispunjavaju uslove da se biraju za istraživačke titule.

4. Naučni radnik je i fizičko lice koji nije zaposlen u neku naučnu istraživačku instituciju, koji se bavi naučno istraživačkom delatnošću, koji ima zvanje doktora nauka i da najmanje ima jedan (1) naučni rad objavljan u nekom relevantnom međunarodnom časopisu.

Član 31 **Naučne titule**

1.Naučne titule su:

1.1.Naučni saradnik;

1.2.Visoki naučni saradnik;

1.3.Naučni savetnik.

2.Zvanje naučni saradnik –je ekvivalentan sa zvanjem nastavnog-naučnika asistent profesor; zvanje visoki naučni saradnik je ekvivalentan sa naučno-nastavnim zvanjem asocirani profesor; zvanje naučni savetnik je ekvivalentan sa naučno-nastavnim zvanjem redovni profesor.

3.Zvanja i naučne titule stečene van zemlje za osoblje naučno istraživački instituta podležu redovnoj proceduri provere i verifikacije u Ministarstvu obrazovanja, nauke i tehnologije.

Član 32

Istraživačke titule

1. Istraživačke titule su:

1.1. istraživač i

1.2. nezavisni istraživač.

2. Titula istraživač je ekvivalentno sa titulom novi asistent; zvanje nezavisni istraživač je ekvivalentno sa zvanjem asistent.

Član 33

Izbor u naučnim titulama

1. Naučni saradnik u trajanju od četiri (4) godine može biti izabrano lice sa titulom doktora nauka i koji je objavio najmanje jedan (1) naučni rad u nekom od relevantnih međunarodnih časopisa u okviru oblasti.

2. Viši naučni saradnik u trajanju od četiri (4) godine, može biti izabrano lice sa titulom doktora nauka i koji je objavio najmanje tri (3) naučna rada u nekom od relevantnih međunarodnih časopisa u okviru oblasti, dva (2) od njih nakon zadnjeg izbora.

3. Naučni savetnik u trajanju bira se lice koji je stekao titulu doktora nauka i koji je objavio najmanje pet (5) naučna radova u nekom od relevantnih međunarodnih časopisa u okviru oblasti, dva (2) nakon zadnjeg izbora i koji je uspešno učestvovao u organizovanju naučne delatnosti.

4. Titula naučni savetnik je stalan.

Član 34

Izbor u istraživačka zvanja

1. Istraživač, u trajanju od tri (3) godine, bira se osoba sa relevantnim osnovnim studijama sa prosečnom ocenom iznad osam (8) i koja je završila studije za naučni master, da nema više od dvadeset sedam (27) godina.

2. Nezavisni istraživač, u trajanju od tri (3) godine, bira se osoba koja je upisala studije doktorata i koja ima objavljene radove u naučnim časopisima.

3. Istraživači, iz stava 1 i 2 ovog člana, mogu biti izabrani po istom zvanju i za još jedan (1) mandat.

Član 35

Vrednovanje

1. Izbor naučnih i istraživačkih radnika se vrši na osnovu javnog konkursa.

2. Mišljenje da kandidat ispunjava ili ne uslove za izbor u naučnom ili istraživačkom zvanju daje recenzent komisije, imenovan od naučnog saveta instituta, koji sprovodi proceduru konkursa.

3. Recenzentna profesionalna komisija sastoji se od najmanje tri (3) člana, od njih dvojica (2) treba da budu iz uže profesionalne oblasti i ne smeju biti nižim zvanjima od zvanja za koju pišu recesiju.

Član 36

Povezivanje i prestanak radnog odnosa

1. Naučni radnici i istraživači povezuju se sa institutom, ili drugom pravno naučno-istraživačkim subjektom, ugovorom o radu u skladu sa zakonodavstvom na snazi.

2. Radni ugovor sklopljen između naučnog radnika ili istraživača i instituta ili drugom pravno naučno-istraživačkom subjektu se raskida:

2.1. na zahtev naučnog radnika ili istraživača;

2.2. u slučaju da naučni radnik ili istraživač gubi status naučnog radnika, zbog toga što se ne izabere u predviđenom zvanju;

2.3. u slučaju da radnik izvrši teško kršenje radne dužnosti, ili sa njegovim ponašanjem omalovažava autoritet instituta;

2.4. u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

Član 37

Naučno-istraživačko osposobljavanje i usavršavanje

1. Sa ciljem da mladi budu pripremljeni, osposobljeni i da budu obuhvaćeni u naučno-istraživačkom radu, u institut mogu biti primljeni i pripravnici.

2. Pripravnik može biti izabrana osoba sa osnovnim dotičnim studijama, sa prosečnom ocenom iznad osam (8).

3. Pripravnik se bira u trajanju od jedne (1) godine sa mogućnošću produžavanje i za još jednu (1) godinu dana.

4. Statutom instituta se određuju uslovi za izbor pripravnika.

5. Dotično Ministarstvo za nauku, podzakonskim aktom, utvrđuje posebna pravila o naučnom osposobljavanju i usvršavanju pripravnika, post-univerzitetskim studentima i njihovo uključivanje u naučno-istraživačkom radu.

Član 38

Nacionalni naučni program

1. Nacionalni naučni program je osnovni naučni dokument kojim se utvrđuju:

- 1.1. naučne oblasti koja treba razvijati na poseban način;
- 1.2. naučne oblasti koja treba razvijati na sistematski način, zbog kašnjenja u razvoju;
- 1.3. razvoj institucionalnih naučnih kapaciteta;

Član 39

Usvajanje i sprovođenje Nacionalnog programa nauke

1. Nacionalni program nauke usvaja se od Skupštine Republike Kosova na predlog Vlade.
2. Nacionalni program nauke, usvaja se za peto- (5) godišnji period. Istom procedurom se vrši izmena i dopuna.
3. Vlada Republike Kosova do 31 mart podnosi Skupštini izveštaj o sprovođenju Nacionalnog programa nauke, kao i o opštem stanju u naučno istraživačkoj delatnosti na Kosovu .
4. Sredstva za realizacije Nacionalnog programa nauke, na predlog Vlade određuje Skupština.
5. Vlada, donosi olakšavajuće finansijske mere za naučno istraživačke institucije u cilju realizacije Nacionalnog programa nauke.

Član 40

Nacionalni naučni savet

Nacionalni naučni savet, stara se o sistematskom razvoju naučno-istraživačkog i tehnološkog delovanja u Republiku Kosova.

Član 41

Delatnost

1. Nacionalni naučni savet:

- 1.1. predstavlja Vladi Kosova predlog Nacionalnog naučnog programa;
- 1.2. procenjuje, sa aspekta upoređenja, stanje naučno - istraživačkog i tehnološkog delovanja, njen položaj i razvoj na nacionalnom i međunarodnom nivou;
- 1.3. daje mišljenje o potrebi osnivanja, restrukturiranja ili suzbijanja naučno-istraživačkih instituta;

1.4.predlaže i podstiče preduzimanje mera za unapređenje naučno-istraživačke delatnosti;

1.5.razmatra pitanja od posebnog značaja koja se odnose sa nacionalnim sistemom inovacija, predlaže i podstiče preuzimanje mera o njenom unapređenju u funkciji tehnološkog razvoja;

1.6.razmatra i daje mišljenje za druga značajna pitanja za celokupan razvoj zemlje, prema zahtevima Skupštine Republike Kosova.

Član 42

Sastav i izbor članova Nacionalnog saveta za nauku

1. Nacionalni savet za nauku sastoi se od petnaest (15) članova.
- 2.Članove Nacionalnog saveta za nauku imenuje Skupština na predlog Vlade sa četvoro- (4) godišnjem mandatom.
3. Članove Nacionalnog saveta za nauku, predlaže Vlada, najmanje šest (6) meseci pre isteka mandata savetu.
4. Članove saveta imenuje Vlada najmanje trideset (30) dana pre isteka mandata aktuelni članova.
5. Nacionalni savet za nauku, tajnim glasanjem bira predsednika iz svojih redova.
6. Na sednicama Nacionalnog saveta za nauku, učestvuje i Ministar ili predstavnik dotičnog Ministarstva za nauku, bez pravo glasa.

Član 43

Predlozi članova Nacionalnog saveta za nauku

- 1.Naučne institucije Kosova predlažu dotičnom Ministarstvu za nauku planove Nacionalnog naučnog saveta.
- 2.U Nacionalnom naučnom savetu treba da se obezbedi adekvatno predstavljanje naučno-istraživačkih institucija, prioritetska oblast nauke i naučni autoriteti.
- 3.Institucije koja daju predloge za članove Nacionalnog naučnog saveta, treba da predlažu opštu naučnu i profesionalnu delatnost za svakog predloženog kandidata.
- 4.Dotično Ministarstvo za nauku može da predloži Vladi Republike Kosova i nekog drugog kandidata koji nije predložen od naučnih institucija Kosova, u skladu sa stavom 1 i 3 ovog člana.

Član 44 **Razrešenje članova**

1.Član Nacionalnog naučnog saveta može biti razrešen pre isteka mandata, u ovim slučajevima:

- 1.1.ako ne ispunjava obaveze člana;
- 1.2.ako izgubi sposobnost vršenja dužnosti;
- 1.3.ako njegovim ponašanjem ugrožava dostojanstvo funkcije koju obavlja;
- 1.4.ako, bez razloga, ne učestvuje u tri (3) aktivnosti saveta.

2.Zahtev za razrešenje člana može doneti predsednik ili, najmanje, pet (5) člana saveta.

3.Po dobijanju zahteva, u skladu sa stavom 2 ovog člana, Savet formira komisiju iz redova njeni članova, i na osnovu izvštaja te Komisije, Savet predlaže Skupštini razrešenje svog člana. Skupština, većinom glasova poslanika odlučuje o razrešenju člana saveta.

Član 45 **Ministarski naučni savet**

1.Dotično ministarstvo za nauku formira Naučni savet i savete za dotične oblasti nauke, sa ciljem sprovođenja Nacionalnog naučnog saveta od sedam (7) članova.

- 1.1.naučni savet procenjuje sprovođenje naučno-istraživačkih projekta;
- 1.2.orientira razvoj naučni oblasti u skladu sa Nacionalnim naučnim programom;
- 1.3.pomaže na sastavljanju godišnjeg plana za nauku;
- 1.4.predlaže raspodelu sredstava za naučno-istraživačku delatnost iz državnog budžeta;

2.Članove naučnog saveta imenuje dotično Ministarstvo za nauku iz redova poznatih naučnih radnika, imajući u vidu odgovarajuću zastupljenost naučnih oblasti. Njihov mandat je četiri (4) godine.

3.Član naučnog saveta dotičnog Ministarstva za nauku je ex-officio rukovodilac departamenta za nauku.

Član 46 **Saveti naučnih oblasti**

1.Dotično Ministarstvo nauka formira savete u oblastima nauke, a njeni članovi se imenuje za četiri (4) godine na osnovu prioriteta definisanih Nacionalnim programom nauke.

2.Saveti naučne oblasti:

2.1.vrše profesionalnu procenu projekta;

2.2.daju mišljenje o finansiranju drugih naučni aktivnosti, domaći ili međunarodni.

3. Naučne oblasti utvrđuje Ministar, na osnovu predloga Naučnog saveta nauka.

Član 47 **Finansiranje**

1.Sredstvo za izvršenje naučno-istraživačke delatnosti institucije obezbeđuju se iz:

1.1.Budžeta Republike Kosova, namenjena za rad institucija za naučno-istraživačku delatnost;

1.2.fondovi, fondacije i donacije;

1.3.sredstva koja realizira naučno istraživačka institucija;

1.4.drugi zakonski izvori.

Član 48 **Državna agencija za naučna istraživanja**

1. Državna agencija za naučna istraživanja osniva se posebnim zakonom.

POGLAVLJE III **ZAVRŠNE ODREDBE**

Član 49 **Donošenje podzakonskih akata**

Dotično ministarstvo za nauku, donosi podzakonska akta u roku od dvanaest (12) meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 50 **Odredbe stavljanja van snage**

Stupanjem na snagu ovog zakona, stavlja se van snage Zakon o naučno-istraživačkoj delatnosti br. 2004/42 kao i sve zakonske odredbe koje su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 51
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana posle objavljivanja u Službenom Listu Republike Kosova.

Zakon Br. 04/L-135
28 mart 2013. god.

Predsednik Skupštine Republike Kosova

Jakup Krasniqi